

KORRALDUS

28.05.2026 nr DM-133725-24

Kõrgemäe II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/525621 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, haldusmenetluse seaduse § 53, § 61, Järva Vallavolikogu 26.03.2026 otsuse nr 25 ja LignaMets OÜ 24.11.2025 esitatud taotluse nr T-L.MU/1030523-2, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda LignaMets OÜ-le (reg. kood 10476666) Kõrgemäe II uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/525621 kehtivusajaga 2 aastat.

1.2. Avalikustada LignaMets OÜ-le uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/525621 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Uuringuluba nr L.MU/525621 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

2.1. LignaMets OÜ (reg. kood 10476666, aadress Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Teguri tn 37b, 50107) esitas 08.10.2025 Keskkonnaametile Kõrgemäe II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi *uuringuloa*) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 08.10.2025 nr DM-133725-1, menetluse nr M-133725 juurde). Viimane parandustaotlus on esitatud 24.11.2025 (registreeritud KOTKAS-s 24.11.2025 nr DM-133725-4).

Taotletav uuringuruum asub Järvamaal, Järva vallas eraomandisse kuuluval kinnistul Saani (katastritunnus 12902:001:0002, maatulundusmaa 100%). Uuringuruumi ja selle teenindusala pindala on 10,56 ha.

Kõrgemäe II uuringuruumi geoloogilise uuringu eesmärgiks on tarbevaru tasemel välja selgitada uuringuruumis levivate setete (kruus, liiv) maht ja kvaliteet. Kvaliteetse maavara esinemise korral on arendajal soov välja valitud aladel taotleda keskkonnaluba maavara kaevandamiseks. Uuringuruumi piires tehakse esmalt kindlaks, kas ja millisel pindalal maavara levib ning seejärel tehakse uuringu tulemustest lähtuvalt kindlaks selle kasutamisevõimalused ja kaevandamistingimused. Kuna teenindusalal asub vana, seni korrastamata, Järvamaa Metsamajandile kuulunud kruusakarjäär, siis maavara kaevandamise käigus saab selle

korrastada.

Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus planeeritakse rajada kuni 25 uuringukaevet sügavusega kuni 8 m. Hüdrogeoloogilisteks katsetöödeks on veetaseme mõõtmine. Muudeks sihtotstarbelisteks töödeks on terastikulise koostise määramine, killustiku purunemiskindluse määramine ja uuringuruumi teenindusala (sh lähiümbruse ~ 40 m ulatuses) topogeodeetiline mõõdistamine. Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (reg. kood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond).

Taotletav uuringuruumi teenindusala jääb metsamaale ja on ümbritsetud Saani, Sae ja Kõrgemäe maaüksuse metsamaaga. Lähimad elamud Unistustemaa (katastritunnus 12902:001:0023) ja Ussipesa (12901:001:0380) maaüksustel jäävad teenindusala piirist ligikaudu 300 m kaugusele lõuna-kagu ja edela poole. Üle teenindusala põhjaosa kulgeb mitteavalik Kõrgemäe ringtee, loodepiiri lähedal mitteavalik Kõrpjärve-Sae tee. Kõrgemäe ringteele uuringukaevandeid ei rajata.

Teenindusala paikneb loode-kagusuunalisel oosahelikul, kus maapinna absoluutsed kõrgused jäävad 75–90 m vahemikku. Teenindusala on ümbritsetud sootasaadikuga. Ligikaudu 400 m kaugusel ida pool voolab Kõrvenurga oja ja ligikaudu samal kaugusel loodes Sae oja. Ojad drenivad piirkonna põhjavett ja veetase on ligikaudu 72–73 m abs. kõrgusel.

Teenindusala asub küll täies ulatuses maaparandussüsteemi maa-alal (Kõrgemäe ÜP-146, vid 4108350011050001), kuid kuivenduskraave selle piiresse ei jää ja geoloogilise uuringuga maaparandussüsteemi ei kahjustata.

Uuringuala lähipiirkonnas on mitmeid kaitstavaid loodusobjekte, sh Kõrvemaa maastikukaitseala, Kõrvemaa metsise püsielupaik ning Natura 2000 võrgustiku alad – Kõrvemaa loodusala ja kõrvemaa linnuala. Samuti on piirkonnas, sh väljaspool kaitstavaid alasid mitmete kaitsealuste taimeliikide leiukohad. Lähimad teadaolevad kaitsealuste taimeliikide elupaigad jäävad uuringualast 115 ja 125 m kaugusele.

Teenindusalal ehitised ja kommunikatsioonid puuduvad. Taotletav uuringuruumi teenindusala ei kattu ühegi kaitsevööndiga ega kaitsealuse taime või looma kasvukoha või elupaigaga. Uuringuruum ei kattu looduskaitse- ja Natura 2000 alaga. Kaitsealused objektid ja kaitsealad jäävad lähiümbruses ~250-600 m kaugusele. Lähim metsisemäng jääb u 1,2 km kaugusele ja kaljukotka pesa u 2,5 km kaugusele. Samuti puuduvad seal muinsuskaitsealused ja riigikaitsealused piirangud.

Taotletav Kõrgemäe II uuringuruum piirneb lõunapool taotletava Kõrgemäe III uuringuruumiga (menetlus nr M-135311). Taotletavaid Kõrgemäe II ja III uuringuruumide geoloogilise uuringu lube menetletakse paralleelselt, sest neil on ühine tööde teostaja (Maavarauuringud OÜ).

2.2. Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa taotluse menetluse algatamise teate 12.02.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 12.02.2026 kirjaga nr DM-133725-8 menetlusosalisi. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igalühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus esitati arvamusi.

Maa- ja Ruumiamet esitas 18.02.2026 kirjaga nr 7-1/26/2199-2 (registreeritud KOTKAS-s 18.02.2026 nr DM-133725-10) arvamuse, et Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakonnal puuduvad vastuväited Kõrgemäe II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa esmataotluse menetlusse võtmisele. Menetluse edasise käigu osas sooviti saada teavitusi.

Eraisik K. A. esitas 02.03.2026 infosoovi Kõrgemäe II uuringuruumi geoloogilise uuringuloa menetluses (registreeritud KOTKAS-s 02.03.2026 nr DM-133725-11).

Eraisik A. T. avaldas 06.04.2026 (registreeritud KOTKAS-s 07.04.2026 nr DM-133725-16) arvamust taotletavate Kõrgemäe II ja III uuringuruumide geoloogilise uuringu lubade menetlemise kohta. Peamiselt avaldati arvamust menetlusosaliste kaasamise, dokumentide ligipääsu, elamute ja puurkaevude kauguste, kaitstavate alade ja liikide mõju, piirkonna elurikkuse, metsaraie ja võimaliku keskkonnakahju, müra, õhusaaste, liikluse, elanike elukeskkonnale mõju, tööaegade, hädaabiteenustele ligipääsu kohta. Eraisik ei toeta uuringute ega karjääri rajamist piirkonnas ning ei anna luba kavandatud teede kasutamiseks.

Keskkonnaamet edastas 08.04.2026 kirjaga nr DM-133725-17 eraisiku arvamuse Kõrgemäe II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta taotlejale arvamuse avaldamiseks.

LignaMets OÜ esitas 12.04.2026 (registreeritud KOTKAS-s 13.04.2026 nr DM-133725-18) Kõrgemäe II uuringuruumi menetluse kohta lisainfo :*Anname teada, et LignaMets OÜ-ga seotud Kõrgemäe II menetluses registreeritud KOTKAS-s dokumendi DM-133725-17 osas, oleme **Ussimäe** / **Ussipesa** / **Ussinõmme** kinnistute omanikega kontakteerunud ja oleme leppinud kokkusaamise aprilli kuu jooksul 2026 aastal, et leida erimeelsustele lahendused.*

Keskkonnaamet vastas eraisikule A.T. 16.04.2026 kirjaga nr DM-133725-19 Kõrgemäe II ja III uuringuruumide geoloogilise uuringu loa menetluse kohta.

Eraisik A.T. tänas 16.04.2026 (registreeritud KOTKAS-s 16.04.2026 nr DM-133725-20) täpsustava info eest.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 12.02.2026 kirjaga nr DM-133725-9 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Järva Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud, s.o hiljemalt 15.04.2026.

Järva Vallavalitsus edastas 30.03.2026 kirjaga nr 2 (registreeritud KOTKAS-s 30.03.2026 nr DM-133725-12) Järva Vallavolikogu 26.03.2026 otsuse nr 25, milles vallavolikogu on nõustunud Kõrgemäe II uuringuruumis geoloogilise uuringuga tingimuslikult:

- 1. enne geoloogilise uuringu tegemist teha linnustiku eeluuring, milles selgitatakse välja uuringuala ja selle mõjualas teadmata metsise mängualad ja teiste kaitsealuste linnuliikide võimalik pesitsemine;*
- 2. teostada põhjavee seire enne geoloogilise uuringu tegemist ja pärast uuringut;*
- 3. tehtud uuringud ja eksperthinnangud tuleb esitada Järva Vallavalitsusele. Lisaks sellele tuleb geoloogilise uuringuloa taotlus uuesti vallale esitada arvamuse avaldamiseks, kuna uuringuruum ja selle teenindusala ja muud taotluses esitatud andmed muutuvad olulisel määral;*
- 4. teavitada eelnevalt piisava aja jooksul Järva Vallavalitsust ning ümberkaudseid elu- ja majandustegevusega hõivatud kinnistute omanikke uurimistööde tegemise algusest;*
- 5. uuringuruumis välitööde läbiviimise kohta esitatud kaebuste korral (kaebuse esitajaks on lähedal paikneva kinnistu või tee omanik või Järva Vallavalitsus) tuleb peatada välitöö koheselt, selgitada välja tekkinud olukord ning pakkuda leevendusmeetmed;*
- 6. seoses metsisemängu lähedusega ei ole uuringuruumis välitööde läbiviimine lubatud ajavahemikul 15. veebruarist 31. juulini;*
- 7. esitada uuringu aruanne esimesel võimalusel pärast aruande valmimist Järva Vallavalitsusele;*
- 8. kaasata menetlusse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 46 lõikes 1 nimetatud kinnistute omanikud.*

Keskkonnaamet edastas 31.03.2026 kirjaga nr DM-133725-13 kohaliku omavalitsuse arvamuse LignaMets OÜ-le arvamuse avaldamiseks.

LignaMets OÜ soovis 02.04.2026 (registreeritud KOTKAS-s 06.04.2026 nr DM-133725-14) pikendada vastamistähtaega kuni 30.04.2026, sest Järva Vallavolikogu otsuse kohaselt on uuringuga seoses vaja eelnevalt teostada põhjavee seire ning eeluuringud kaitsealuste looma- ja taimeliikide osas. Kuna kinnistu omanik ja esindaja ei ole selle valdkonna spetsialistid, siis ei oska me hetkel hinnata, mida kõike mainitud eeluuringute läbiviimine hõlmab. Selleks peame konsulteerima juriidika ja looduskaitse valdkonna spetsialistidega, aga seda ei ole võimalik teha paari tööpäeva jooksul.

Keskkonnaamet nõustus 06.04.2026 kirjaga nr DM-133725-15 vastamistähtaaja pikendamisega.

LignaMets OÜ teavitas 27.04.2025 (registreeritud KOTKAS-s 27.04.2026 nr DM-133725-21), et liigume edasi Kõrgemäe II geoloogilise uuringuga: tellime linnustiku eeluuringu; tellime põhjavee seire; koostöölastame Unistustemaa ja Ussipesa omanikega uuringu protsessi.

Eespool nimetatud tingimuste uuringuloale kandmist on kaalutletud korralduse punktis **3.3**.

2.3. Uuringuloa taotlust on kontrollinud riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus (Eesti Geoloogiateenistuse 02.12.2025 kiri nr 13-1/25-1903,

registreeritud KOTKAS-s 02.12.2025 nr DM-133725-5).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 1060 eurot tasutud 08.10.2025.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks kuupäeval 12.05.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Lisaks teavitati asjast puudutatud isikuid 11.05.2026 kirjaga nr DM-133725-22.

Etteantud tähtaja jooksul esitati üks arvamus.

Maa- ja Ruumiamet esitas 26.05.2026 kirjaga nr 7-1/26/2199-4 (registreeritud KOTKAS-s 27.05.2026 nr DM-133725-23) arvamuse, et *on esitatud eelnõudega tutvunud ning nõustub eelnõudes tooduga.*

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis ettevõttelt LignaMets OÜ-lt 11.05.2026 kirjaga nr DM-133725-22 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Keskkonnaamet edastas sama kirja ka kohalikule omavalitsusele.

LignaMets OÜ ja Järva Vallavalitsus uuringuloa andmise otsuse eelnõule arvamust ega vastuväiteid ei esitanud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

3.2. Kaalutlused loa andmisel

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju

hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ (edaspidi *määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõige 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1 kohane tegevusluba. Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (reg. kood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekavaid ning jäätmekavade ladestamiskoht ei ole jäätmekavade jäätmekavade (edaspidi *Jääts*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloo taotlejale lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse Jääts §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Kavandatava uuringu käigus ei teki kaevandamisjäätmekavadeid, seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik. Kaevanditest võetakse proovid koguses, mis on vajalik laboratoorsete uuringute läbiviimiseks. Proovidest üle jääv materjal tõstetakse kaevandisse tagasi.

Keskkonnaamet kontrollis LignaMets OÜ 24.11.2025 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloo menetlemiseks.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Liiva ja kruusa uuringuks tehtavate geoloogiliste uurimistöödega ei kaasne olulist vibratsiooni-, valguse-, soojuse-, kiirguse- ja lõhnahäiringut. Mõningal määral tekitavad uuringut teostavad masinad müra, aga seda võib võrrelda põllumajandusmasinate tekitatava müraga, olles pigem väiksem. Geoloogilise uuringu läbiviimine ei kahjusta ümbritseva keskkonna vastupanuvõimet, kuivõrd uuringutega kaasnev mõju on minimaalne ega ulatu uuringuruumi teenindusala piiridest väljapoole. Geoloogiline uuring ei mõjuta põhjavee seisundit, kuna uuringute käigus ei viida läbi katsepumpamisi, põhjavee alandamist ega põhjavee juhtimist alalt välja. Uuringu käigus mõõdetakse kaeveõõnde ilmuvat vee taset. Veetaseme mõõtmine ei põhjusta põhjavee taseme alanemist ega mõjuta muul moel põhjavee seisundit. Lisaks suletakse kaeveõõned kohe peale proovide võtmist väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratoorsete katsete läbiviimiseks). Uuringute läbiviimine ei too kaasa ohtu põhjavee seisundile (st kvaliteedile, tasemele, koostisele jms) olenemata selle kaitstuse tasemest.

MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 alusel keeldutakse uuringuloo andmisest, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 alusel keeldutakse uuringuloo andmisest, kui uuringuloo andmisel puudub riigivara valitseja või tema volitatud asutuse nõusolek. Kõrgemäe II uuringuruum asub eraomandi kinnistul. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõige 1 punktidest 2-5, 8, 11 ja lõige 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11 kohaldumisel keeldutakse üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloo andmisest, kui tööd taotletava üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloo alusel võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega.

Taotletav uuringuruumi teenindusala ei kattu ühegi kaitsevööndiga ega kaitsealuse taime või looma kasvukoha või elupaigaga. Uuringuruum ei kattu looduskaitse- ja Natura 2000 alaga. Kaitsealused objektid ja kaitsealad jäävad lähiümbruses ~250-600 m kaugusele. Lähim metsisemäng jääb u 1,2 km kaugusele ja kaljukotka pesa u 2,5 km kaugusele. Samuti puuduvad seal muinsuskaitsetised ja riigikaitsetised piirangud.

Keskkonnaamet märgib, et varasematele kogemustele ja aastatepikkusele praktikale tuginedes saab väita, et pinnakatte maavara geoloogiliste uuringute teostamisega kaasnevad keskkonnamõjud on minimaalsed. Geoloogilise uuringu mõju kestvus on lühiajaline ega ulatu uuringuruumi piiridest väljapoole ning uuringupuuraugud likvideeritakse koheselt peale rajamist ja kirjeldamist.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloo andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning LignaMets OÜ-l ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 28.05.2026).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmisest keeldumise alused puuduvad.

3.3. Täiendavad tingimused

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Järva Vallavolikogu on 26.03.2026 otsuses nr 25 nõustunud Kõrgemäe II uuringuruumis geoloogilise uuringuga tingimuslikult:

- 1. enne geoloogilise uuringu tegemist teha linnustiku eeluuring, milles selgitatakse välja uuringuala ja selle mõjualas teadmata metsise mängualad ja teiste kaitsealuste linnuliikide võimalik pesitsemine;*
- 2. teostada põhjavee seire enne geoloogilise uuringu tegemist ja pärast uuringut;*
- 3. tehtud uuringud ja eksperthinnangud tuleb esitada Järva Vallavalitsusele. Lisaks sellele tuleb geoloogilise uuringuloa taotlus uuesti vallale esitada arvamuse avaldamiseks, kuna uuringuruum ja selle teenindusala ja muud taotluses esitatud andmed muutuvad olulisel määral;*
- 4. teavitada eelnevalt piisava aja jooksul Järva Vallavalitsust ning ümberkaudseid elu- ja majandustegevusega hõivatud kinnistute omanikke uurimistöode tegemise algusest;*
- 5. uuringuruumis välitööde läbiviimise kohta esitatud kaebuste korral (kaebuse esitajaks on lähedal paikneva kinnistu või tee omanik või Järva Vallavalitsus) tuleb peatada välitöö koheselt, selgitada välja tekkinud olukord ning pakkuda leevendusmeetmed;*
- 6. seoses metsisemängu lähedusega ei ole uuringuruumis välitööde läbiviimine lubatud ajavahemikul 15. veebruarist 31. juulini;*
- 7. esitada uuringu aruanne esimesel võimalusel pärast aruande valmimist Järva Vallavalitsusele;*
- 8. kaasata menetlusse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 46 lõikes 1 nimetatud kinnistute omanikud.*

Seoses tingimusega nr 8 juhib Keskkonnaamet tähelepanu, et geoloogilistele uuringutele KeÜS § 46 lõige 1 ei kohaldu nii nagu keskkonnavalitsuse menetluses ehk geoloogiliste uuringute puhul ei ole kohustust piirnevate kinnistute omanikke teavitada, kuid Keskkonnaamet on teinud seda hea tava mõttes.

Eelnevast lähtuvalt kavandab Keskkonnaamet lisada loale järgnevad täiendavad tingimused:

1. Enne geoloogilise uuringu tegemist teha linnustiku eeluuring, milles selgitatakse välja uuringuala ja selle mõjualas teadmata metsise mängualad ja teiste kaitsealuste linnuliikide võimalik pesitsemine;
2. Teostada põhjavee seire enne geoloogilise uuringu tegemist ja pärast uuringut;
3. Tehtud uuringud ja eksperthinnangud tuleb esitada Järva Vallavalitsusele ja Keskkonnaametile;
4. Teavitada eelnevalt piisava aja jooksul Järva Vallavalitsust ning ümberkaudseid elu- ja majandustegevusega hõivatud kinnistute omanikke uurimistöde tegemise algusest;
5. Uuringuruumis välitööde läbiviimise kohta esitatud kaebuste korral (kaebuse esitajaks on lähedal paikneva kinnistu või tee omanik või Järva Vallavalitsus) tuleb peatada välitöö koheselt, selgitada välja tekkinud olukord ning pakkuda leevendusmeetmed;
6. Lindudele pesitsusrahu tagamiseks, võib uuringuid teostada ajavahemikus 1.08-14.02. Seoses metsisemängu lähedusega ei ole uuringuruumis välitööde läbiviimine lubatud ajavahemikul 15. veebruarist 31. juulini;
7. Esitada uuringu aruanne esimesel võimalusel pärast aruande valmimist Järva Vallavalitsusele ja Keskkonnaametile.

Lisaks esitatavatele uuringule, eksperthinnangule ja uuringu aruandele tuleb geoloogilise uuringuloo taotlus uuesti vallale esitada arvamuse avaldamiseks, kuna uuringuruum ja selle teenindusala ja muud taotluses esitatud andmed võivad muutuda olulisel määral.

Eeltoodu alusel täiendab Keskkonnaamet tingimust nr 3: Tehtud uuringud ja eksperthinnangud tuleb esitada Järva Vallavalitsusele ja Keskkonnaametile. Kui uuringuruumi ja selle teenindusala või muud taotluses esitatud andmed muutuvad olulisel määral siis taotlejal tuleb esitada Keskkonnaametile vastav muutmistaotlus, mis edastatakse ka kohalikule omavalitsusele arvamuse avaldamiseks.

Eeltoodud tingimused kantakse loa täiendavateks tingimusteks ning kohandatakse vastavalt menetluse käigus saadud osapoolte seisukohtadele.

Kõrgemäe II uuringuruumi uuringuloo taotluse menetluse käigus esitatud seisukohti on käsitletud ptk-s 2.2. ning siin kohal ei korrata.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloo omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloo täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti

andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Merike Rosin

peaspetsialist juhataja ülesannetes

maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. KÕRGEMÄE II UURINGUPLAAN.pdf

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Järva Vallavalitsus, Maa- ja Ruumiamet, Riigimetsa Majandamise Keskus

Maigi Säinas

vanemspetsialist

maapõuebüroo